

Nro. 15.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Februariusnak 19-ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Béts.

B. Mack, C. K. hadi vezér, a' múlt pénteken este Szerentséssen meg érkezett ide Olasz Országból.

Felső és Alsó Austriában, sok Duna mellyéken fekvő helységek meg károsítottak a' Duna jegének minapi fel toronyozása és a' viznek ki-öntése miatt. Némelly falukat annyira el borított, hogy azoknak lakosi kénytelenek voltak éltek veszedelmé közt is a' jég közt, hajókon honnyaikból ki futni, és más szomszéd helységekben keresni magoknak menedék helyet. — Az Auszriai Kormány, Izék, és a' kerületbeli kapitányok egész szorgalommal kívántak ezen Szerentsétlen lakosokon segíteni.

Háborús Aspectusok.

Még eddig, mindenkor a' békésséggel biztatták a' Német Országi közönséges levelek a' publicumot, hanem most egyszeriben más kedvetlen hangon kezdetek szólni, 's világossan azt hirdetik, hogy el kerülhetetlenül háború lesz a' Francziákkal. A' jelenvaló környülállások is arra mutatnak. — A' Rastadi Congressuson lévő Fr. miniszterek azt kívántak a' Német Országi Deputatiótól, hogy *solenniter protestállyon az Orosz segítő seregeknek Német Országon keresztül való menetelek ellen* mellyre midőn azt válaszolta volna a' Német Deputatio, hogy a' Birodalom Constitutiója szerént ennek mivelésére egyenesen a' Régenspurgi Diétának volna jussa, amazok, t. i. a' Fr. miniszterek azt felelték, hogy ők kénytelenek lesznek Rastadtot el hagyni.

Akárhogy, és akármint légyen ottan a' dolog; mindazáltal tsak ugyan igaz az, hogy a' Moguncziai Ersekségnek mint Német Ország Cancellariusának követje Baro *Albini*, Rastadtot el hagyta, 's már *Februarius* 6-ikán *Aschaffenburgban* vólt, a' hol, tudniillik, a' Moguncziai Érsek most lakik. Önnön maga ez a' nagy papi Fejedelem onnan is el akar menni, hanem a' Kormányfő továbbá is ott fog maradni. — *Würzburgból* is el vitetik, az Archivum, az oda való vár nagy szorgalommal erőssítetik, és számos ágyúkat vonattatnak fel a' bástyákra. — A' Würtembergi Fejedelemtől azt kívánnyá a' Directorium, hogy a' vele tett eggyesség szerént a' *Hohenvieli* erőtség (Schafhausen szomszédtságában) adattassék által a' Fr. truppoknak, mellyre nem álván a' herczeg két követet küldött Párisba ezen dolognak él intézése végett. — A' Cs. K. hadi nép is erőssen takarodik *Bavária* felé. — Cseh Országból 200 ágyú küldetett *Regensburgba*, a' honnan *Svévia* fele indultak.

Német Ország.

Már minap említettük egy két szóval, hogy a' Berlini Kir. Akademiának egy tudos tagja, 's Német Országának leg nagyobb Chemicusa *Achard* Úr, a' répanak egy bizonyos neméből, melly *Magdeburg* környékén bővseggel találatik, igen fajn és édes nádmézet készített, és hogy azon készítményéből, a' Fels. Prussziai Királynak is küldött egy süveggel ajándékba. Ezen hasznos talalmányáért 100 ezer tallért akart nékie a' nevezett Felség adni; de ő ezen summát el nem vette, hanem azt kívánta, hogy meg határozodott esztendőig adattassék nékie abban monopolium, az az, senkinek másnak ne legyen azt készíteni és árulni szabad. E' mellett más fél quadratmérföldet kért magának, a' hol t. i. azon répa nemét tenyésztesse, arra kötelezvéen magát, hogy azon földnek terméséből anynyi nádmézet fog készíteni, a' mennyi az egész Prussziai Birodalom szükségére elegendó leszen. — Ketség kívül mind a' kettőt meg fogja nyerni, annyival inkább, mivel ezen répa neméből készített nádméz sem színére, sem jószágára nézve nem alábbvaló az Indiai nádméznél, mellynek arra a' Francia revolutionnak ki ütésétől fogva, kettzeresen is meg nevedett Európában. — A' nádméznek répából való készítését, *Achard* Úr előtt, az ő kedves tanítója, néhai *Margraf* Berlini nagy Chymicus is próbálta, a' ki is fél font száraz l'arga répából másfél lat fajn nádmézet készített, (*Siehe Margravs chymische Schriften II. Theil pag. 72.*) *Achard* Úr is adott ki ezen új talalmányáról egy irást illyetén czim alatt: *Der neueste teutsche Stellvertreter des Indischen Zuckers, oder: der Zucker aus Runkelrüben, die wichtigste, und wohlthätigste Entdeckung des 18. Jahrhunderts, Berlin. 8.*

A' fegyvernyugvásnak ideje alatt, ellenségi módal ostromoltatott és végtére meg vétetett *Ehrenbreitsteini* várának, a' Saxóniai Val. Fejedelemségben

fekvő *Königstein* és a' *Württembergi* herczegséghez tartozó *Hohentvilli* erősségeket ki vétén, egész Német Országban parja nem vólt. A' *Mastrichti*, *Luxemburgi*, és *Mantuai* várakat már ez előtt el vették a' Francziák *Ehrenbreitsteinnak* birására csak most juthattak. Ez a' vár a' *Rénus* innenső partján, *Koblencz* várasával által ellenben, a' *Mosel* vizének *Rénusba* való bé folyasa mellett fekvő magas és meredek köszikla tetején építetett, a' hová való fel menetel, minden ellentállás nélkül is igen bajos és unalmas. Másként *Hermansteinak* is neveztetik, és a' *Treviri Val.* Fejedelemséghez tartozik. A' köszikla alatt vagyon azon *Thal Ehrenbreitstein* nevü váraska, a' mellyben a' Választó fejedelemnek minísterjei, udvari tselédjei, és a' fő Kormányzéknek tagjai laktanak ez előtt. A' várnak fundamentoma még *Julianus* Császár előtt meg vólt vettette, hanem későbbben, tudniillik a' 12-ik Század közepén építetett meg egészen, és valóságos óltalom bátyája vólt Német Ország északi részének. A' 30-esztendeig tartott háborúban (1632-ik esztendőben) *Filip Kristof* *Treviri Val.* Fejedelem által adta ugyan azt a' Franczia hadi népnek, hanem a' *Vestfáliai* békekesség után ismét vissza nyerte azt. Azólta soha sem vólt ellenség kezében. A' mostani Franczia háború alatt, háromszor blokkirózta, az az, zárta azt bé az ellenség; elsőben 1795-ik esztendőben, *September 15-ik* napján, az úgy nevezett *Sambrei* és *Maasi* Fr. armadiának, *Neuwied* mellett, *Rénuson* lett által jövetele után. Hanem egynéhány hét múlva vissza hajtatyán *Jourdan* Fr. Generalis, néhai Gróf *Clerfait* Cs. K. Feldmarsal által, *October 18-ik* napján *Ehrenbreitstein* is fel szabadított. Az 1796-ik esztendőbeli megszállatása hosszabb vólt az elsőnél, és tartott azon időig, a' mellyben *Károly* Kir. fő herczeg a' nevezett Franczia Generalis *Jourdan* armadiáját *Felső Palatinatusban* meg verte, és széllyel üzte, az az, *Juliusnak* kezdetétől fogva *September* vé-

gégig. Harmad izben a' meg Hólt *Hoche* Fr. Generalis záratta bé azon erőtséget 1797-ikben, Aprilis 18-ikán *Goullus* Brigadiros Generáliffa által. Azólta, semmit nem ügyelvén a' Fr. Kormányfzék a' nemzetnek törvényeire, és a' Rastadi Német Deputationak fokszori feltételeire, szüntelen be zárva tartatott, melly miatt utólsó szükségre jutván mind a' várban lévő katona őrizet, mind a' *Thal Ehrenbreitsteini* lakosok, kénytelen vólt a' várnak Commendansa Obrifter *Faber*, azt által engedni az ellenségnek, a' mellybe ezek bé menvén, nemcsak bővféges eleséggel meg tölteni, hanem erőtségeit is szaporítani kívánnyák. — Az Imperialis katona őrizetnek *Januarius* 27-ikén abból lett ki költözésének alkalmatossággával solenniter protestalt *Faber* Oberster a' Francziáknak abba való bé menetelek ellen; de ők arra semmit is nem ügyeltek, sőt inkább mihelyt oda fel mentek, mingyárt ki függesztették a' három színű zászlót annak leg magasabb tornyára. Ezen hosszas meg szállas alatt is egészségesek vóltak az abban vólt Német katonák, és noha ők is igen nagy inséget szenvedtek az eleségnek fogyatkozása miatt, még is kevesen hóltak meg közülök.

A' Palatinatusi Vál. Fejedelem *Károly Tódor* udvarában eddig vólt *Orosz* követ Baró *Tunkel*, minden hozzá tartozott embereivel együtt oda hagyta a' *Monachiumi* udvart. Hasonlót mivel a' Vál. Fejedelemnek *Pétersburgban* vólt követje.

Ugyan ezen Val. Fejedelmi udvarnál lévő Fr. követ polgár *Alquier*, egy promemoriat küldött *November* 21-ik napján, azon udvarbeli főministernek Gr. *Viereggnek*, a' mellyben azt sürgette a' Fr. Kormányfzék képében, hogy azon *Contributionnak* még hátra lévő részét, a' mellyet a' *Pfaffenhofeni* egyességben igirt a' Val. Fejedelem, fizettesse ki mostanában. Most, *ugymond* polgár *Alquier*, könnyü leszen ezen hátra lévő summát azon 15. millió forintból ki fizetni, a' mellye

ket a' Valasztó Fejedelem a' Szent Pápa engedelméből az egyházi jövedelmekből magának adathat. E' mellett azt is jelenti, hogy a' Fr. Kormányzók nehezen szenvedik a' Baváriai ministeriumnak Fr. Respublika ellenségeivel való titkos egyet értés, 's. a. t.

Mindezekre azt felelte a' fent nevezett Baváriai minister November 30-dik napján: 1). hogy a' Fr. Directorium rosszul vagyon informáltatva a' Baváriai ministeriumról — 2). hogy a' Palatinatusi Val. Fejedelemségben Francziák által tett contributiók és requisitziók, kettzeresen, sőt háromszorosan is felül haladják, a' *Pfaffenhoferi* egyeségben igirt summát — 3) hogy egy olly idő czikkelyében, a' mellyben a' bekecséses alkudozas *Rástadtban* folytatodik nem várhatta a' Monachiumi fejedelmi udvar a' Fr. Directoriumnak ezen különös requisitzióját.

A' Rénus jobb partyán még most is cantonirozó Fr. truppok szerfelett való keménységgel sattsollyék a' népre vetett contributiókat, és requisitiókat. Sok helysegeknek lakosi olly szomorú állapotra jutottak a' jelenvaló háború miatt, hogy nemcsak semmit nem adodhatnak, de még a' mindennapi kenyérben sem ehetnek eleget. Valahová megy, fordul, és tekint az ember, inségnél, szükségnél, sírásnál, 's panaszos jajgatásnál egyebet nem lát, és nem hall. — A' *Nassau-Usingi* herczegségbe, executiora küldetett Fr. dragonyosok helyére 2 compania lovas vadász katonaság ment oda, és mivel sem az elsőbkek, sem az utolsóbbak semmit ki nem farsarhattak a' mindennapi kenyér nélkül is szükkölködő szegénységtől, a' *Nassau-Usingeni* titkos Tanácsos *Marschal* úr, 29 ik *Januariusban* el fogattatott. — Más környékekben is, a' hol tudniillik, Francia katonaság vagyon, hasonló inség uralkodik, ugy annyira, hogy sok Német Országi herczegek kéntelenitettek, a' nagy szükség miatt, udvari tisztjeiknek, és cselédjeiknek számokat meg

kissebiteni, és a' meg hagyattattaknak fizetéseiket alább szállítani.

Francia Respublika.

Bonaparte fő vezér *Párisban* hagyatott felesége a' jobb részt választván magának, alkalmasént mulattya magát és azon sok kintset, a' mellyet az Olasz Ország szegény néptől a' férje ki fartsart, apródonként el eltékozollya. — Már is el kezdetté fok és külömbkülömb szinek alatt ki gondolt kéréseivel és praetensióival a' Fr. Directoriumot terhelni, de a' melly keveset ügyel Syrenei panaszaira.

A' Florencziában lévő Fr. követ, polgár *Reinhard* igen otsmány szinnel festette le a' Directorium előtt azon kegyetlen sattsolásokat, a' mélyeket az Olasz Országban lévő Fr. Commissariusok eddig végbe vittének. — A' Cisalpinai Respublika azt kívánja *Párisba* küldött követje által a' Directoriumtól, hogy engedteffék annak által Piemontnak szomszéd környéke; de még eddig semmi kívánt választ nem vehetett kérésére, sőt olyatén parantsolatot adott a' Párisi közönséges levelek íróinak a' fő Kormányzék, hogy még tsak egy igéből álló emlékezetet se tegyenek Olasz Országnak más formába való öntettetéséről. — Azomban még is mint bizonyos dolgot úgy hirdetik a' Florentzai és Maylandi közönséges és magános tudósítások, hogy *Jan. 15-ik* napján egészlen democraticus lábakra állitatott a' *Luckai* Respublika, és hogy 12 személy választatott légyen ki az új Constitutiónak ki készítésére. — Így izokták a' Francziák a' nemzeteknek tett igireteiket bé telylyesíteni.

A' Directoriumnak planuma szerént három armádiára fog a' Hollandiától fogva Olasz Országig fekvő Fr. hadi nép fel osztattatni. — A' Helvecziában lévő armádiát, mellynek fő hadi szállása

Tigurumban leszen, *General Massena*; az alsó Ré-nusi armádiát Gen. *Bernadotte*; a' Moguntziai armádiát *Jourdan* fő vezér fogják commandirozni. Az avantgárdanak vezérlése *Laval* Generálra bízott. — A' *Moguntziai* armada, a' mint *Straßburgból* iratik, már is hadi lábra állítatott. — A' *Valenciennesi, Lillei* és *Douai* erősségekből sok artilleria és munitio vitetett ezen két armádiához. A' magazinumok is minden felé töltetnek.

Jan. 25-ik napján meg lehető föld indulás tapasztaltatott *Nantesben*, és a' *Ligeris* folyó viz környéken fekvő tartományokban, még pedig nem egyszer, hanem több ízben is 4 óra el forgása alatt, ugy annyira, hogy a' köből épült kémények le rohantak, a' házi butorok le hullottak, 's a' tornyokban lévő órák is meg állottak. — *Párisban* minden játéknező helyek és kafféházak eleibe illyeten írású táblák függesztettek ki: *A' polgári nevezet leg betsülletesebb, a' Monsieur név nem sokára kemény büntetés alatt meg fog tilalmaztatni.*

Nagy Britannia.

Azon két *Anglus* matrozoknak, a' kik az *Abukiri* ütközetben a' *General Bonaparte* *Párisba* intézett, de a' veszedelem miatt, a' lévegő egbe vetetett *Oriens Fr.* hajóról a' tengerbe vetetett írásait, a' vizbe ugorván ki fogták, 's *Londonba* vitték, 20 font sterlingből álló esztendei penziót ajándékozott a' *Londoni Tanáts.*

Irlandiának *Nagy Britannia*val leendő öfzve kaptcsolatása leg több dolgot ad most a' *ministeriumnak* és a' *Parlamentumnak*. A' *Fels. Királynak* azon levelére, mellyet a' múlt posta napon költ *Magy. Kurirnak* 218-lapján, mi is közlöttünk *Erd. Olvasoinkal*, adandó háladó adresnek kikészítésében, a' *Januariusnak* 23-ik napján tartott gyűlésben, minden versengés nélkül megegye-

zett a' Felső Parlamentum. Ellenben az alsó Parlamentumban keményen ki kelt az ellen *Sheridan* úr, az oppositionális résznek egyik nevezetesebb tagja, azt állatván, hogy azon változásnak tsinalására sem az Angliai, sem az *Irlandiei* Parlamentumoknak nem vólna hatalmok, és hogy annak végbe vitele előbb vagy később, mind a' két Országot szerentsétlenné fogná tenni, a' mostani veszedelmes környülállások közt. Azért nemtsak nem kell azon tárgyat sürgetni, sőt inkább arra kell Ö Kir. Felségét kérni, hogy azoknak a' ministereknek tanátsaikra, a' kik a' mostani kétséges ki mentelű időben, és az Orzágnak jelenvaló környülállásai közt annak eszközlését sürgetik, tellyességgel ne ügyeljen.

Ezekre illyenképen felelt *Pith* minister: „Hogyha, ugymond, úgy vólna a' dolog, a' mint az én ellenkezöm okoskodik, így, sem az *Irlandiai*, sem az *Angliai* Parlamentumoknak semmi jussok nem vólna, a' két Ország egymással leendő egyesítését meg határozni, és éppen ezt a' tudományt szórták ki beszédjeik, és írásaik által a' Hazának titkos ellenségei a' nép közt. Hogy ha igaz vólna ezen fel tétel, így minden eddig hozatott végzései a' Parlamentomnak törvényes erő nélkül szükölködnének, még azok is, a' mellyek *Angliának Scotziával* való egyesítéséről hozattattak, a' melly nem tsak semmi ártalmára nem vólt e' két Orzágnak, sőt inkább olly virágzó állapotba helyeztették, a' minémüben soha annak-előtte nem vóltak, és a' melly minden szomszéd nemzetekben, a' mellyeknek jövedendőben óltalom bástyájok foglenni, irigységet gerjesztettek. — Hogyha az én ellenkezömnek feltétele igaz, mind az, a' mit ezen esztendőben miveltünk, törvénytelen dolog vólt, és nekünk is semmi jussunk nintsen arra, hogy ezen gyűllésben együtt üllyünk.,,

„Épen meg nem foghatom, mitsoda okokkal lehesse ezen feltételt gyámolítani, a' melly egye-

nessen a' nép választó jussának alkotmányához, és a' Jakobinismushoz vezet, a' melly Európának azon részeiben, a' hol azt vóltaképen esmérik, egészlen meg vettetett. — Ha mi a' Parlamentum jussait meg tagadjuk, minden eddig vólt tekintünknek vége leszen. — Az ugyan tagadni nem lehet, hogy *Irlandiának Angliával* való öszve kaptoltatása igen fontos, és súlyos munka ne vólna a' mellynek, minekelötte végbe vitetödne, nagy nehézségekkel, ezer meg ezer akadályokkal, balvélekedésekkel, 's részre való hajlásokkal kelletik küszködni; de épen azon nyugszik *N. Britannia*-nak bölcsösága és bátorsága. — Sok esztendőktől fogva keservesen panaszkodtak az én ellenkezőim, és az ő czimborás társaik *Irlandiának* nyomorútt állapotja ellenn: sőt azt állatta az Oppozitiónek vezére, (Fox urat értette) hogy fundamentomától fogva hibás legyen *Irlandia* kormányozásának alkotmánya, és ha valaki a' *Britanniai* Constitutiónak szépségét szemlélni kívánja, nézze meg annak testvérjének *Irlandiának* állapotját. Hogy hogy lehet, hogy mostan épen más hangon beszéljenek; hogy *Irlandiának* előbbi rajzolatját helytelennek állittyák, és hogy most leg kissebb fogyatkozást se latsanak abban? Önnön magok próbálják meg egymással ellenkező beszédjeiket meg egyeztetni. — *Irlandia* mostani szerentsétlen állapotjának megváltoztatására nintsen az Angliával való öszve kaptoltatásánál jobb eszköz. Egyedül ezen egyesülés által fog *Irlandiában* egy szív és lélek lenni, a' melly által az *Irlandusoknak* lelki tehetségeik a' tökéletesség leg magosabb gráditsára fognak emeltetni. Én szívem tellyeségéből kívánom, hogy *Irlandia* Angliának ne tsak egy része legyen, hanem vele egyenlő jussokkal is birjon. Lehetetlen, hogy egy Országban egyező értelemben lehessen két Parlamentum. Ha ezen két Parlamentum nem fog egymással egyeztetni, lehetetlen ezen szép symbolumnak: *Minden jó Anglusnak és Irlandusnak együtt kell élni és halni meg állani.*“

„Mitsoda különös következései vóltanak annak, hogy *Irlandiában* 1782-ik esztendőben, különös Parlamentum állítatott fel? Mire tanított bennünket a' tapasztalás? Arra, hogy azon esetekben, a' mellyekben az egésznek köz bódogsága hanyatlani kezdett, különböző értelemben vóltanak a' két Országnek Parlamentumi, mint p. o. a' Király betegsége alatt. Hogy ha vagy a' békefféges alkudozásra, vagy valamelly kereskedésbeli egyeffégre nézve kérdés támadna ennekutánna, nem támadhatna a' két Parlamentum közt ujobban ellenkezés, holott N. Britannia bódogságára nézve el kerülhetetlenül szükséges vólna az egyetértés. Hogyha az Oppolitionnak főbb tagjai a' népnek bizodalját nemünemüképen meg nyerhették, és a' végre hajtó hatalmat tettések szerezént forgathatták vólna a' jelenvaló háborúban, vallyon meg menekedhetett vólna e' a' mi Országunk és *Irlandia* a' végső veszedelemtől? De, magunk, és a' pallérozott világ szerencsésjére, nemtsak egymástól el nem szakaszthatott, sőt inkább szoroffan öszve kaptolt bennünket a' közönséges ellenség; másként, minden említett gonoszok, és a' Jakobinismus mérge is közinkbe tsúztak, 's végső veszedelemre juttattak vólna bennünket. Én azt állitom, hogy az *Irlandiában* lévő mostani társaságok és Parlamentom gyökereftől együtt ártalmasak. Részemről olly fontos és szükséges dolognak tartom *Irlandiának* velünk való egyefítését, hogy semmi némü akadály és fáradság nem fognak engemet ezen munkának eszközlésében hátráltatni, a' mellytől tudniillik függ *Irlandiának* tsendeffége, Nagy Britanniának, sőt bátran merem mondani, az egész föld kerekességének a' bódogsága.“

Ezeknek hallása után *Sheridan* Úr is meg némúlt, és az egész alsó Parlamentum meg egyezett abban, hogy a' Fels. Királynak azon atyai gondosságát, melly szerezént *Irlandiat*, N. Britanniával együve kívánnya kaptsolni, háladatossággal ve-

gyék, és meg-köszönnyék. — Azután egynehány petsetes leveleket és documentumokat adott *Dundas* minister azon Commissió eleibe, a' melly *Irlandia* jelenvaló környülállásainak, és az ottan lévő titkos és nyilván való haza árulóknak megvisgáltatásokra ki rendeltetett, a' kik egész erejüket arra kívánnyák fordítani, miképen szakaszthassák el *Irlandiát* *N. Britanniától*. — Ezen ki nevezetett Commissiónak, *Pith* és *Dundas* ministerek, *Lord Hawkesbury*, *Bootle*, *York*, *Browne*, *Percival*, *Ryder*, *Bourdon*, a' fő Archivarius, a' Kir. Fiscus, és Sollicitator, végtére *London* városának fő polgar mestere, a' leg nevezetesebb tagjai,

A' Parlamentumoknak öszve gyüllések *Januarius* utólsó napjára halasztódott, a' midön ujobban elő vette *Pith* minister *Irlandiának* *Angliával* leendő öszvetsatolásának dolgát.

Helvétziai Respu'lika.

Az ottan lévő *Fr. ármadiának* kormányozására küldetett *Generalis*, polgar *Mafséna*, egy igen vad természetü republikanusi katoná, a' maga Stabjával egyetemben, meg járta, meg szemlélte, és szorosán meg visgálta a' *Rénus*, és *Graubündeni* határ mellett cantonirozó *Fr. seregeket*.

A' *Fels. Szárdinai Király* szolgálatjában vólt, hanem már most *Franczia* zsóldba botsattatott *Helvétus* seregek eránt tett egyességét a' *Directoriumnak*, annak okaival együtt, tudtára adta a' *Törvénytövő két Tanátsnak*.

A' *Helvétziai Respublikának* jelenvaló állapotját ekként feli le egy külföldi közönséges levél: „Hogyha, *ugymond*, ezen Respublikában történt *revolúciónak* módját, és azon nyomorúlt állapotot, a' mellybe, a' *Fr. Respublikával* szorosabb barátsággra lett lépése után ejtetett, és fetreng, helyesen, és minden részre való hajlás nélkül megvisgállyuk, fokkal több, és súlyosabb tereh fekszik

most ezen nemzeten , mint ennek-elötte. Azt igirte vala a' Fr. Directorium, hogy az oda küldetett, 's ottan kvártélyozó Fr. truppokat maga fogja fizetni; azomban nemtsak azoknak zsoldjokat kell a' Helvécziai Respublikának fizetni, hanem e' mellett külömbkülömbféle szin alatt fatsartatik ki kezekből a' pénz, nemtsak a' közönséges kasszából , hanem a' tehetősebb lakosoknak erízényeikből is.

Portugallia.

A' 12-ik Januariusi Lisszabonai levelek, egyenlöképen azt erőssítik, hogy azon Országban a' legnagyobb szorgalommal tétetnek a' hadi készületek. Az Angliai utolsó sereg osztálynak Közép Tengerbe lett elmenetele után, mindenütt az hirdettetett ki, hogy a' jövő tavasszal újabb Anglus truppok fognának oda meani, és a' Portugalliai ármadiával öszve kaptsolttatva Katalóniának végső határainál táborba szállani.

Brasiliából, déli Amerikának , ezen Országhoz tartozó nevezetes tartományából azt a' kedvetlen hirt vette a' Lisszabónai Kormányfő , hogy a' *Salvadori* és *Fernambucki* tartományokban valamely Insurrectió és támadás ütötte ki magát az ott letelepedett idegen nemzetbeli lakosoknak, és szabad Indusoknak ingerlésekre, a' kik közül sokan elfogattatván, érdemek szerént való büntetéseket elvették.

Spanyol Ország.

A' maga cselekedeteirül, és sokféle viszontagságairól, e' világ előtt elegendöképen esméretes vólt Spanyol minister *Olivades*, a' ki a' *Sierra Murenaban*, az az , a' napkeleti Oceanus et tsendes Tenger közt lévő, *Karolina*, *Karlotta* és *Luisiana* nevezetü szigetekben letelepített acatholica coloniák miatt üldöztetett, és hazajából kiűzöttetett,

's azolta Fr, Országban élt, nem régiben engedelmet nyert a' Fels. Királytól a' Spanyol Országba való vissza menetelre. E' mellett ellenségeinek látokra különös kegyelemmel fogadtatott a' Királyi udvarnál, sőt a' mi több, fő hivatalokkal is megkináltatott: ő mindazáltal tsendefségben akarván életének hátra lévő részét eltölteni, azokat el nem fogadta.

December 29-ikén, egy Amerikából vissza tért, és *cochenillával*, az az, bárson szín veres festéket magában tartó apró férgetskekkel, indigóval, az az, szép kék festékekkel, és bőrrel meg terheltetett gazdag Spanyol hajót rablottak el *Kadix* mellett az Anglusok, a' melly kárvallás miatt, leg ottan 170 aranyról 250 aranyra ugrott fél a' *Cochenillének* az árra.

Azoknak a' Spanyol fő tiszteknek szoros megvizsgálásokra ki rendeltetett hadi Törvényfűzék, a' kik 1796 ik esztendőben, a' Francziák ellen folytatott hadakozás alatt, a' *Cataloniában* fekvő *Figuerasi* erős várat az ellenségnek fel adták, tsak moltanában végzette el azon dolgot, és igen kemény szententziát hozott ellenek. Egynéhányan közzülök, nevezetessen, az említett erősségn k akkori Commendánsa halálra, mások hivataljaiknak elvesztésére, és az Országból való számkivetésre íteltettek. Mások ártatlanoknak találtatván szabadon bocsátattak 's. a. t. Minekutánna ezen szententzia a' Fels. Király eleibe terjesztetett, és a' hadi Tanács által is szorosan meg vizgáltatott, 's a' szententzia helyesnek találtatott volna: tettzett ő Felségenek azoknak büntetéseket: a' kik halálra vóltak sentsentiáztatva meg enyhíteni, olly formán, hogy az ellenek hozatott sentsentzia előttök olvastassék fél, azután vonattassék le róllok a' katoná uniformis, és két óra múlvan mennyenek ki az Országból oda, a' hova nékiek tettzeni fog. — Ennekfelette minden Spanyol Orzági jobbágyoknak keményen meg tiltatott, hogy senki is őket

fel ne vegye, párttyokat ne fogja, magánál el ne rejtse, hanem útra való segítségét adván nékiek, küldjék tovább magoktól.

Batava Respublika.

Ujjabb titkos expeditiora való készülétek tétődnek a' *Texeli* kikötő helyben. — Az ez előtt, a' jég közt fel akadott *Anglus* frégatnak ki szabandításában szerentsétlenek vóltak a' Belgák, és azon salupjaikat, a' mellyek azon fregattát a' jég közül ki akarták menteni, magok is oda szorúltak.

Elegyes Dolgok.

Az Afrikai három különböző Társaságok, u. m. az *Algiriai*, *Tunisi* és *Tripolisi*, sőt a' *Marockai* Császár is hadat izentek a' Fényes Porta parantsolatjából Fr. Országának. Minden *Algiriában* lévő *Frantziák* rabságra vitettek. — Az északi *Américái* Respublika is meg nem szűnt a' hadi készüléteknek tételektől, azomban még is kész leszen jó fel tételek mellett a' Fr. nemzettel meg békélleni. — Az új napkeleti *Prussziában* ki hirdettetett Királyi parantsolat szerént, azok a' mester emberek, a' kik 5 ezrtendő el forgása alatt leg több *Zsidó* gyermekeket vesznek fel inaságra, 50, 100, 150-tallér jutalmat fognak venni. — *Paswan Oglu* pártos *Widdini* Basa ellen, a' kinek most már 46 ezer emberből álló armadiája, és 3 ezrtendőre való tabori elesége vagyon, 40000 Oroszt fog *Suwarow* Generális vinni. — A' *Marockai* Császár arra ajánlotta magát a' Fényes Porta előtt, hogy ő egész armadiáját *Egyiptomba* küldi *Bonaparte* *Frantzia* vezér ellen. — Ennek testvér öttse *Bonaparte* *Lajos* egynéhány beteges Fr. tisztel egyetemben alkalmatosságot talált az *Egyiptomból* való kijövetelre, és már *Párisban* lenni mondatik — Nem

régiben, egy Frankfurt környékéről való ifjú olly végből adta magát a' katona életre, hogy szegénységre jutott szüleit fel segélhesse. — Értésére esvén azon Cs. K. regiment tulajdonosságának ezen ritka virtus, leg ottan káplarságra emeltette azon ifjat, 's azt igirte nékie, hogy ha magát jó viseli, tisztnek fogja ötet tenni; e' mellett azon regimentbeli tiszték szép summátskát gyűjtven, öszve magok közt, és azt a' nevezett recruta szüleinek el is küldötték. — Az *Algiriai* rabló hajók, már is derekasan nyughatatlankodtattyák Fr. Országnek déli részét. — A' Fels. Szárdiniai Kir. familia eleibe követeket küldöttek a' Szárdiniai szigetbeliek, azon alázatos jelentések mellett, hogy ök egész tisztelettel és jobbágyi szeretettel fogják azt el fogadni. — *Florentziában* való mulatása alatt, meg látogatták a' Szárdinia Király és Királyné Pápa ö Szentségét, Februárius 19 ik napján, a' kiket áldással botsátott el maga elöl. — A' *Cisalpinai* Respublikának ifjabb Tanátsa azt sürgette nem régeben, hogy tiltatódna meg közöttök a' kaffé ital, mellyért nagy summa pénzt vesznek bé az Anglusok, és azon pénzt, ellenek és frigyeseik ellen való hadakozásra fordittyák. Minthogy pedig az Olaszok is inkább isszák most a' kaffé édes levét, mint a' limonádét, nem bóldogúlhattak fel-tételekben. — A' Német Orzági demarcationalis lineát egész *Svéviaig* akárja a' Prussziai Király ki terjeszteni.

Jelentés.

A' Budai Districtusban lévő Császári és Királyi Ofztályos Czeglédi Posta Státio el adó, annak-okaért a' kinek szándéka vólna azt meg venni, jelentse magát annak mostani Birtokosánál Kóltay István Urnál, akár személyesen, akár pedig levél által, ugyan Czegléden.